

Hvordan fungerer dialoggrupperne i IKS?

Af Aminah Tønnsen og Lissi Rasmussen

Vi stilles ofte over for spørgsmålet: Hvad er det de taler om i dialoggrupperne? Og har det nogen betydning? Da vi også selv var interesserede i en samlet vurdering af, hvordan grupperne fungerer, og hvad de enkelte deltagere får ud af at være med, besluttede vi at indkalde til et møde, hvor vi kunne evaluere, hvilket indhold og hvilke erfaringer de enkelte har gjort i grupperne.

Mødet blev afholdt den 30. maj 2002. Der deltog 12 dialoggruppemedlemmer, som nogenlunde repræsenterede de syv dialoggrupper, der eksisterede på tidspunktet for mødet, nemlig (i parentes nævnes hvor længe grupperne har eksisteret): 1. onsdagsgruppen (5 år), 2. torsdagsgruppen (ca. 1 år), 3. kvindegruppen (2½ år), 4. engelsk gruppe (4 måneder), 5. ungdomsgruppen (ca. 3 år), 6. supergruppen (7 år) og 7. multialoggruppen (ca. 2 år). Inden mødet blev grupperne bedt om at overveje en række spørgsmål og fremlægge resultatet af overvejelserne på mødet. Her er en sammenskrivning af det fremlagte.

Gruppernes sammensætning

Samtlige grupper er meget blandede, dvs. deltagerne har meget forskellig baggrund, både med hensyn til dialog-/kultur møde erfaring, viden om religionerne og uddannelse. Bortset fra gruppe 5 er der stor aldersfordeling. Der var enighed om, at de store forskelle i forhåndsviden spiller en mindre rolle, når etiske spørgsmål er på dagsordenen, end når det gælder mere teologiske emner.

Der er en tendens til, at er man først blevet aktiv i grupperne, holder man ved. På grund af studier og problemer med børnepasning kan det dog være vanskeligt for deltagerne at komme til alle møder.

Emner for de enkelte møder

Gruppemedlemmerne vælger selv de emner, de vil tale om, og i de fleste grupper indledes møderne med et eller flere oplæg om dagens emne. I gruppe 7, som inkluderer deltagere fra andre trossamfund, har emnerne været: Guds retfærdighed, menneskesyn, lidelsens problem, politik & religion, hvad er "værdier"? - hvilke værdier er vi fælles om?

I gruppe 3 (for kvinder) har der været talt om følgende emner: skabelse, død & opstandelse, evolution, menneskesyn, godt & ondt, individ & fællesskab, viden & tro, islams forhold til andre religioner, Maria i Koranen, Jesu rolle, anger & tilgivelse, qadr & fri vilje, ægtefællers rettigheder & pligter, kvindesyn i Bibelen & Koranen, brug & misbrug af hellig skrift, nyere kvindeteologi, ytringsfrihed, naturbevarelse & dyreværn, etik i hverdagen, bioetik, krig.

Mange af disse emner har også været på dagsordenen i de resterende grupper. Derudover kan nævnes: fornuft & tro, skabelse, evolution, valfart & menneskesyn, skriftsyn, lidelse, profeternes rolle, treenighed, Jesus i Koranen, tro & tvivl, fanatisme, Guds børn, skyld & straf, det onde, frihed, en troendes ansvar for samfundet, ytringsfrihed, den multikulturelle Jesus, de syv dødssynder (Jan Lindhardt), religion & politik, dødsstraf.

Hvorledes ændrede hhv. Jesus og Muhammad eksisterende lov? - islams forhold til andre religioner - fra rettroende til sand troende - de kristnes holdning til Koranen & Muhammad - Hvor tolerant skal man være over for de intolerante? Også aktuelle emner har været debatteret, som f.eks. begivenhederne den 11. september, krigen i Afghanistan og besættelsen af Palæstina.

I de fleste grupper har etiske og eksistentielle emner været mest populære. Jo mere samfundsrelevant og livsnært - jo mere frugtbar. For en del har samtalerne klargjort mange spørgsmål, de har tumlet med og har sat væsentlige begreber på plads i forhold til deres

livssyn og religionsforståelse. Nogle oplevede, at specifikke teologiske emner ikke var så velegnede. Andre ville gerne samtale om f.eks. treenighed.

Hvad har samtalerne i betydet for synet på 'de andre' og deres tro?

Erfaringen generelt i grupperne er, at viden om hinanden, hinandens tro og synspunkter giver forståelse, respekt. Der var således enighed om, at samtalerne har haft en gavnlig effekt. Der sættes tanker i gang. Man får en oplevelse af, at forskelle og ligheder også har med mennesker at gøre, og at forskelle ikke nødvendigvis skiller mennesker ad. Nogle udtrykte, at helt nye aspekter både af "de andres" og egen tro og tradition dukker op, når man går mere i dybden med emnerne. Og man opdager undertiden forskelle og ligheder, man ikke tidligere havde tænkt på.

Især har kristne udtrykt, at de har fået ny viden om islam. Man opdager, hvem "den anden" i virkeligheden er. Når "den anden", uden at være trængt og uden at skulle forsvare sig, frit og åbent kan tale om det, han/hun opfatter som vigtigt, får man en ganske anden opfattelse af "den anden" end den, man får gennem medierne. Man ser "den anden" som et menneske. Samtidig er samtalerne et incitament til selvransagelse. Man udvikler sin egen tro. Man vokser i troen. Og det er interessant at høre om effekten af 'de andres' praktiske engagement som udtryk for gudhengivenhed i praksis. Således udtrykte en kristen deltager, at hun fik mere personligt udbytte af fire dialogmøder end fem års teologiske studier.

For nogle deltagere har dialogmøderne givet dem mod til at give deres besyv med i diskussioner, også uden for centret. Man har nu følelsen af at sidde inde med 'ekspertviden', førstehåndsviden. Selv om man ikke selv har læst Koranen eller Bibelen, så kender man nogen, der har gjort det.

En muslim udtrykte efter ganske få gange: samtalerne har ændret mit syn på kristne – men ikke på kristendommen. Deltageren havde nu en mere positiv opfattelse af kristne. Der var også enighed om, at samtalerne påvirker holdninger i hverdagen, i jobbet, i familien etc.

Sammenhængen mellem fællesskab og samtaler

Der var enighed om, at der opbygges personlige forhold i grupperne, og i de fleste grupper rækker fællesskabet ud over dialogmøderne. Der opstår venskaber, og man hjælper hinanden med praktiske ting. Der udtryktes, især i gruppe 1, at der ind imellem krævedes et vist overskud til at tage imod nye medlemmer. Det var hændt, at deltagere, der kom ind i dialoggruppen, havde en bestemt dagsorden; de ville missionere og overbevise. Dette gik ud over samtalerne og stemningen i gruppen. Disse har kun været kort tid i gruppen. Ud over dialogmøderne mødes mange af deltagerne i DebatCafé og undervisning og andre arrangementer i IKS så som i advents- og ramadanarrangementer, og hjælper til med kaffebrygning. Desuden har der været arrangeret fælles studieture til Malmö og Birmingham/Bradford. Et par af grupperne har også stået for dialog-arrangementer uden for IKS.

Generelt gælder det i grupperne, at både kristne og muslimer føler sig trygge og dermed kan åbne op og tale om de spørgsmål, de er optaget af. De sætter selv dagsordenen. Mange udtrykte, at det er en positiv oplevelse at kunne tale frit sammen som gudtroende mennesker og blive forstået. Det skaber en særlig samhørighed, som man ikke oplever med mennesker uden et gudsforhold.

Hvis man er interesseret i at deltage i en dialoggruppe, kan man henvende sig til centret!